

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/e-booki/172840,Politycznie-obcy-Zolnierze-Wojska-Polskiego-w-zainter-esowaniu-komunistycznego-ap.html>
28.02.2026, 20:19

„Politycznie obcy!”. Żołnierze Wojska Polskiego w zainteresowaniu komunistycznego aparatu represji i propagandy w latach 1944–1956

[e-Book](#)

Do pobrania:

[„Politycznie obcy!”. Żołnierze Wojska Polskiego w zainteresowaniu komunistycznego aparatu represji i propagandy w latach 1944–1956 \(epub\) \(epub, 1.96 MB\)](#)
[„Politycznie obcy!”. Żołnierze Wojska Polskiego w zainteresowaniu komunistycznego aparatu represji i propagandy w latach 1944–1956 \(mobi\) \(mobi, 4.97 MB\)](#)

Opis

„Politycznie obcy!”. Żołnierze Wojska Polskiego w zainteresowaniu komunistycznego aparatu represji i propagandy w latach 1944–1956, red. Bogusław Polak, Paweł Skubisz, Szczecin 2016, ISBN 978-83-65574-22-0 (epub) ISBN 978-83-65574-13-8 (mobi)

Niniejsza książka została poświęcona losom żołnierzy Wojska Polskiego, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, a także tych oficerów i szeregowych ludowego Wojska Polskiego, którzy postrzegali świat inaczej niż nowi władarze kraju. Po 1944 r. stali się oni obiektem niewybrednej propagandy oraz zakrojonych na dużą skalę działań operacyjnych i śledczych sowieckiego oraz rodzimego aparatu represji. Decydenci komunistyczni dążyli do zepchnięcia wyżej wymienionych na margines życia społecznego i politycznego, a w niektórych wypadkach również eliminacji fizycznej. Pragnienie unicestwienia tej grupy, która walczyła o polski niezależny byt państwowy, wynikało z przeświadczenia władz komunistycznych o braku możliwości indoktrynacji ideologicznej. Stąd nie bez przyczyny żołnierzy tych określano mianem „politycznie obcych”. Być może pewną rolę odegrały tutaj i inne czynniki, jak choćby przeświadczenie o realnym zagrożeniu działalnością w strukturach podziemia niepodległościowego czy pracy wywiadowczej na rzecz państw zachodnich. Nie bez znaczenia pozostawał również fakt zaangażowania części oficerów Wojska Polskiego w zwalczanie ruchu komunistycznego w okresie II Rzeczypospolitej, a w związku z powyższym można dopatrywać się pewnej próby rewanżu i rozliczenia za współpracę z Oddziałem II Sztabu Głównego WP, który w znacznej mierze odpowiadał za działania wymierzone w komunistów.

Dławienie oporu i likwidacja najbardziej patriotycznej części formacji niepodległego państwa polskiego były konkretnymi celami już u schyłku wojny (1944–1945), jednak największe natężenie represji przypadło pomiędzy rokiem 1948 a 1954. Także w okresie późniejszym nie brak przykładów bezpardonowej walki z „wrogami władzy ludowej”. Tam, gdzie nie sięgały macki sowieckiego i rodzimego komunistycznego aparatu bezpieczeństwa, prowadzono różne formy działalności propagandowej – zarówno w prasie, jak i radiu. Tak też było w wypadku polskiego uchodźstwa na Zachodzie, licznego i wspartego autorytetem wybitnych wojskowych i polityków, a przez to w ocenie komunistycznego aparatu bezpieczeństwa postrzeganego jako wyjątkowe zagrożenie.

Książka bez wątpienia stanowi cenny materiał źródłowy do najnowszych dziejów Polski, głównie w jego obszarze związanym z funkcjonowaniem komunistycznego aparatu represji. Teksty poszczególnych autorów obrazują szeroką skalę działań podejmowanych wobec żołnierzy II RP, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, a także ludowego Wojska Polskiego przez polskie i sowieckie służby bezpieczeństwa. Szczegółowe niekiedy analizy poszczególnych ich działań w istotny sposób przybliżają mechanizmy podejmowanych czynności, ich przebieg oraz końcowy efekt. Czytelnik ma możliwość oceny wielorakich skutków szykan i represji skierowanych wobec żołnierzy WP po zakończeniu II wojny światowej, do orzeczenia kary śmierci i fizycznej likwidacji włącznie. Do rangi symbolu urasta przypadek przedstawionego przez Pawła Skubisza legionisty, oficera II RP Stanisława Michała Graffa, dla którego właściwym według komunistów zatrudnieniem było stanowisko odźwiernego w Filharmonii Szczecińskiej.

Fragment recenzji dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

